

A TEMETÉS BEJELENTÉSE

Az elhunyt temetését be lehet jelenteni a következő telefonszámon: **0905/556 215**. Ez az én személyes telefonszámom.

Temetést bejelenteni lehet reggel 07 órától 20 óráig. Szükséges azonban **előzetesen megegyezni** a temetés elvégzését vállaló temetkezési vállalattal, itt, Nyárasdon: Soóky temetkezési vállalat, 930 11 Topol'níky, Hlavná 248, Csölle Katalin, tel.sz.: **0904/476 917**.

Tél időszakban 14.00, nyári időszakban 15.00 vagy akár 16.00 óra is lehet a temetés időpontja. De ezt elsősorban a temetkezési vállalat határozza meg, nekem csak nagyon ritkán van ebbe beleszólásom.

Minden **vasárnap** Urunk Jézus Krisztus feltámadásának nagy ünnepe, ezért e napon **nem vállalom temetési szertartás elvégzését** /emberi szempontot is figyelembe kel venni – a vasárnap mindenkinek vasárnap, kántor, énekesek, sekrestyés.../.

A temetés intézéséhez **szükségesek a következő dokumentumok:**

Halottas levél – Úmrtný list – fénymásolat elegendő.

Orvosi igazolás, mely a halál okát, idejét, helyét tartalmazza – **List o prehliadke mrtveho** - fénymásolat elegendő.

Továbbá a búcsúztató – ez nem kötelező, minden lelkipásztor saját belátása szerint olvassa fel avagy nem. Ez csak azt tartalmazhatja, hogy ki búcsúzik az elhunytól, de nem az elhunyt életrajzát! Az elhunyt életrajzát, vagy egyéb más szöveget az egyházi temetési szertartás előtt avagy után lehet felolvasni. **A temetési szertartás lényege nem az elhunyt életének ismertetése, hanem a feltámadásba és az örök életbe vetett hit erősítése.**

Szükséges a harangozás intézése – sekrestyés harangozza ki az elhunytat (Krajcsovics Angéla, tel.szám a sekrestyésre: 0904/966 847), a kántor úr: PaedDr. Presinszky Károly, PhD. (tel.szám a kántor úrra: 0904/177 227) avagy az énekesek intézése, akik az énekükkel a temetési gyász szertartást tiszteletteljessé teszik.

A temetési szertartás után a tiszteletdíjat mindenkivel külön kell elrendezni.

Szentmise az elhunyt lelke üdvéért – a behantolás után a helyi plébániatemplomban van. Nem kötelező, de ajánlott. Ezt minden elhunyt megérdemli. A gyász szentmisével a lehető legjobban segíthetünk az elhunyt lelki üdvén – hogy mihamarabb elérhesse mindannyiunk végső célját – az örök életet.

Engesztelő gyász szentmisét a temetőben nem végzünk, ott nem lehet szentmisét bemutatni!!!

Temetési gyász szertartásban mindenki részesülhet, akár gyakorolta a hitét életében, avagy nem.

Az Egyházi Törvénykönyv így ír az egyházi temetésről:

AZ EGYHÁZI TEMETÉS

1176. kán. -- 1. §. Az elhunyt krisztushívőnek a jog szerint meg kell adni az egyházi temetést.

–2. §. Az egyházi temetést, mellyel az egyház az elhunytaknak lelki segítséget eszközöl ki, testüket megtiszteli, és egyben az élőknek a remény

vigasztalását adja, a liturgikus törvények szerint kell végezni.

–3. §. Az egyház nyomatékosan ajánlja, hogy tartsák meg az elhunytak teste eltemetésének jámbor szokását; nem tiltja azonban a hamvasztást, kivéve ha azt a keresztény tanítással ellenkező okok miatt választották.

I. FEJEZET

A TEMETÉSI SZERTARTÁS VÉGZÉSE

1177. kán. -- 1. §. A temetési szertartást minden elhunyt hívőért általában a saját plébániatemplomában kell végezni.

–2. §. Mégis szabad minden hívőnek vagy azoknak, akik az elhunyt hívők temetéséről gondoskodni illetékesek, más templomot választani a temetési szertartásra az illető templom igazgatójának beleegyezésével és értesítve az elhunyt saját plébánosát.

–3. §. Ha a haláleset a saját plébánián kívül történt, és a holttestet nem szállították el oda, s nem is választottak törvényesen valamely templomot

a temetési szertartásra, a temetési szertartást annak a plébániának a templomában végezzék, ahol a haláleset történt, hacsak a részleges jog más templomot nem jelöl ki.

1180. kán. -- 1. §. Ha a plébániának saját temetője van, az elhunyt hívőket ott kell eltemetni, hacsak maga az elhunyt avagy azok, akik az elhunyt

temetéséről gondoskodni illetékesek, törvényesen más temetőt nem választottak.

–2. §. Mindenki megválaszthatja azt a temetőt, ahová temessék, hacsak a jog ettől el nem tiltja.

1181. kán. -- A temetés alkalmából adott adományokat illetően meg kell tartani az 1264. kán. előírásait, ügyelve azonban, nehogy a temetés tekintetében személyválogatás forduljon elő, vagy a szegények ne kapják meg a megfelelő temetést.

1182. kán. -- A temetés végeztével írják be a megfelelő bejegyzést a halottak anyakönyvébe a részleges jog szerint.

II. FEJEZET

KIKNEK KELL MEGADNI ÉS KIKTŐL KELL MEGTAGADNI AZ EGYHÁZI TEMETÉST

1183. kán. -- 1. §. A temetést illetően a katekumenek krisztushívőknek számítanak.

–2. §. A helyi ordinárius megengedheti, hogy egyházi temetésben részesítsék azokat a gyermekeket, akiknek megkeresztelése a szülők szándékában állott, de meghaltak, mielőtt megkeresztelték volna őket.

–3. §. A nem katolikus egyházhoz vagy egyházi közösséghez tartozó megkeresztelték egyházi temetésben részesíthetők a helyi ordinárius józan megítélése szerint, kivéve ha biztos, hogy ennek ellenkezőjét akarták, és feltéve, hogy saját egyházi szolgálattevőjük nem érhető el.

1184. kán. -- 1. §. Hacsak haláluk előtt a bűnbánat valamilyen jelét nem adták, nem részesíthetők egyházi temetésben:

–1. a köztudottan hitehagyók, eretnekek és szakadárok;

–2. akik testük elhamvasztását a keresztény hittal ellenkező okból választották;

–3. más nyilvánvaló bűnösök, akiket nem lehet egyházi temetésben részesíteni anélkül, hogy a hívek körében közbotrány ne támadna.

–2. §. Ha valamilyen kétség támad, a helyi ordináriust kell megkérdezni, és az ő megítélése szerint kell eljárni.

1185. kán. -- Aki ki van zárva az egyházi temetésből, attól meg kell tagadni minden temetési misét is.

A katolikus temetésről

A HITTANI KONGREGÁCIÓ Ad resurgendum cum Christo („Hogy feltámadjunk Krisztussal”) kezdetű instrukciója a Katolikus Egyház temetési szertartásával és eljárásával kapcsolatban

1.

Ahhoz, hogy Krisztussal feltámadjunk, Krisztussal kell meghalnunk, szükséges „megválni a testtől és hazaérkezni az Úrhoz” (2 Kor 5,8). A Piam et constantem kezdetű, 1963. július 5-én megjelent instrukció, amelyet az egykori Szent Officium bocsátott ki, meghatározta, hogy „tartsák meg hűségesen a szokást, hogy a hívek holttestét eltemetik”, ám ehhez hozzáfűzte, hogy a halottak elhamvasztása „önmagában nem ellentétes a keresztény vallással”, és hogy ne tagadják meg többé a szentségeket és a temetést azoktól, akik azt kérték, hogy hamvasszák el a testüket, hacsak nem azért akarták így, hogy ezen a módon „tagadják a keresztény hittételeket, vagy kifejezzék szektás elkülönülésüket vagy gyűlöletüket a katolikus vallással és az Egyházzal szemben”. [1] Ez az egyházfegyelemben bekövetkezett változás azután megjelent az 1983-as Egyházi Törvénykönyvben és az 1990-es Keleti Egyházak Kánonjainak Törvénykönyvében.

Ezen idő alatt a hamvasztás gyakorlata jelentősen elterjedt számos országban, és ugyanakkor elterjedt számos olyan nézet is, amely ellentétben áll az Egyház hitével. Miután megfelelő módon kikérte az

Istentiszteleti és Szentségi Kongregációnak, a Törvényszövegek Pápai Tanácsának, számos Püspöki Konferenciának és a Keleti Egyházak Püspöki Szinódusainak véleményét, a Hittani Kongregáció úgy tartotta helyesnek, hogy megjelentessen egy új instrukciót, hogy megerősítse azokat a tanításbeli és lelkipásztori szempontokat, amelyek mellett szólnak, hogy a holttestek eltemetését részesítik előnyben, és normákat határozzon meg a hamvak elhelyezésével kapcsolatban arra az esetre, ha hamvasztásra kerül sor.

2.

Krisztus feltámadása a keresztény hit legnagyobb igazsága, amit a húsvéti misztérium részeként hirdetünk a kereszténység kezdete óta. „Azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért, az Írások szerint, eltemették és harmadnap feltámadt, az Írások szerint. Megjelent Péternek, majd a tizenkettőnek” (1 Kor 15, 3-5).

Halála és feltámadása révén Krisztus megszabadított bennünket a bűntől és belépést engedett nekünk az új életbe: „Miként Krisztus az Atya dicsősége által feltámadt a halálból, úgy mi is új életet éljünk” (Róm 6,4). Ezen túl a feltámadt Krisztus kezdete és forrása a mi eljövendő feltámadásunknak: „Krisztus feltámadt a halálból elsőként a halottak közül... Amint ugyanis Ádámiban mindenki meghal, úgy Krisztusban mindenki életre is kel” (1 Kor 15, 20-22).

Ha igaz, hogy Krisztus életre támaszt minket az utolsó napon, akkor az is igaz, hogy bizonyos aspektusból nézve már feltámadtunk Krisztussal. A keresztség által ugyanis bemerítkezünk Krisztus halálába és feltámadásába és szentségileg eggyé válunk vele: „Benne temetkeztetek el a keresztségben, és benne támadtatok fel, annak az Istennek az erejébe vetett hit által, aki Őt a halálból feltámasztotta” (Kol 2,12). Amikor a keresztségben Krisztussal egyesülünk, valóságosan részesedünk a feltámadott Krisztus életében (vö. Ef 2,6).

Krisztusnak köszönhetően a keresztény halálnak pozitív a jelentése. Az Egyház liturgiája ezt imádkozta: „Mert híveid élete, Urunk, megváltozik, de meg nem szűnik, és amikor halandó testünk enyészetnek indul, lelkünket a mennyben örök otthon várja”. [2] A

halállal a lélek különválna a testtől, ám feltámadásunkkor Isten visszaadja átváltozott testünknek a romolhatatlan életet, és újra egyesíti azt lelkünkkel. Az Egyháznak ma is az a hivatása, hogy hirdesse a feltámadást: „A holtak feltámadása a keresztények hite: akkor vagyunk keresztények, ha ebben hiszünk”. [3]

3.

A legősibb keresztény hagyományt követve az egyház nyomatékosan ajánlja, hogy az elhunytak testét temetőben vagy más megszentelt helyen temessék el. [4]

Az Úr halálának, eltemetésének és feltámadásának emlékére, amely misztérium megvilágítja a halál értelmét keresztény szempontból, [5] az eltemetés a legalkalmasabb forma, amellyel kifejezzük a testi feltámadásba vetett hitünket és reményünket. [6]

Az Egyház, amely édesanyaként kísérte végig a keresztény hívőt földi vándorlása során, az Atyának ajánlja Krisztusban isteni kegyelmének e gyermekét, földi maradványait pedig a földnek adja abban a reménységben, hogy dicsőségben fog feltámadni. [7]

Az Egyház azért, hogy eltemeti a hűvek testét, megerősíti a hitet a test feltámadásában, [8] és ki kívánja emelni az emberi testnek, mint a személy integráns részének méltóságát, minthogy a test és a személy története közös. [9] Nem engedhet meg ezért olyan magatartásokat és szertartásokat, amelyek a halál téves felfogásából indulnak ki, a halált a személy végérvényes megsemmisüléseként, az anyatermészettel vagy az univerzummal való egybeolvadásaként, a reinkarnáció folyamata egyik állomásaként vagy a test „börtönéből” való végleges megszabadulásként értelmezi.

Ezen túl, a temetőben vagy más megszentelt helyeken történő eltemetés kellőképpen megfelel a meghalt hívők teste iránti kegyeletnek és tiszteletnek, amennyiben az a keresztységben a Szentlélek templomává vált, és amelyet „mint eszközt vagy edényt használt szent módon a Lélek, hogy számos jócselekedetet hajtson végre.” [10]

Az igaz Tóbiást azért dicsérik, mert érdemet szerzett Isten előtt a halottak eltemetésével, [11] és az Egyház is úgy tekint a halottak eltemetésére, mint az irgalmasság testi cselekedetére. [12]

Végezetül, a hívek testének a temetőben vagy más megszentelt helyeken történő eltemetése elősegíti az emlékezést és a halottakért végzett imádságot a családtagok és az egész keresztény közösség részéről, s hasonlóképpen a vértanúk és a szentek tiszteletét is.

Azáltal, hogy a testeket temetőben, templomokban és ezekhez csatlakozó helyeken temették el, a keresztény hagyomány megőrizte az élők és holtak közötti közösséget, és ellenállt annak az irányzatnak, amely a halál eseményét és annak keresztény értelmét elrejtteni vagy kisajátítani igyekszik.

4.

Azokban az esetekben, amikor higiéniai, gazdasági vagy társadalmi okokból a hamvasztást választják, amely döntésnek nem szabad ellenkeznie az elhunyt kifejezett vagy ésszerűen feltételezhető akaratával, az Egyház nem lát tanításbeli okot arra, hogy ellenezze ezt a gyakorlatot, hiszen a holttest elhamvasztása nem érinti a lelket és nem gátolja meg a Mindenhatót a test feltámasztásában, így nem tartalmaz semmilyen objektív tagadást a keresztény tanítással szemben a lélek halhatatlanságával és a test feltámasztásával kapcsolatban. [13]

Az Egyház változatlanul előnyben részesíti a holttestek eltemetését, mivel ebben nagyobb tisztelet nyilvánul meg az elhunytak irányában, ugyanakkor a hamvasztást nem tiltja „kivéve, ha azt a keresztény tanítással ellenkező okok miatt választották”. [14]

Amennyiben nem forognak fenn a keresztény tanítással ellenkező motivációk, az Egyház a temetési szertartás után a hamvasztást külön liturgikus és lelkipásztori iránymutatásokkal kíséri, mivel különös gondja van rá, hogy elkerülhető legyen bármiféle botrány vagy vallási közömbösség.

5.

Amennyiben jogos okból a holttest elhamvasztása mellett döntenek, az elhunyt hamvait megszentelt helyen kell őrizni, vagyis temetőben, vagy adott esetben templomban, illetve az illetékes egyházi hatóság által erre a célra kijelölt helyen.

A keresztények kezdettől fogva arra törekedtek, hogy a keresztény közösség halottaikért imádkozzon és emlékezzen rájuk. Sírjaik az imádság, az emlékezés és a reflexió helyévé lettek. Az elhunyt hívek az Egyház tagjai, mivel „hisszük az összes Krisztus-hívő közösségét, tudniillik azokét, akik a földön zarándokolnak, akik meghaltak és teljessé teszik tisztulásukat és akik már boldogok az égben, és valamennyien egy Egyházat alkotnak”. [15]

Amennyiben az elhunytak hamvait megszentelt helyen őrzik, ezzel csökken a veszélye, hogy a megholtakért nem imádkoznak, nem emlékeznek rájuk rokonaik és a keresztény közösség. Ilyen módon ezen kívül elkerülhető az elfeledés és a tisztelet megszűntének veszélye, amely főként akkor szokott bekövetkezni, ha az emlékezők első nemzedéke is elhunyt; ugyanígy elkerülhető minden illetlen és babonás gyakorlat is.

6.

A fent felsorolt okokból nem engedélyezett a hamvak otthoni őrzése. Kizárólag súlyos és rendkívüli körülmények között, helyi jellegű kulturális hagyományok okán engedheti meg a püspök a Püspöki Konferencia illetve a Keleti Egyházak Püspöki Szinódusa jóváhagyásával, hogy valaki egy elhunyt hamvait saját otthonában őrizze. A hamvakat ekkor sem szabad azonban a családtagok között szétosztani, és mindig biztosítani kell a tiszteletet és az őrzés megfelelő körülményeit.

7.

A panteista, természethívő vagy nihilista félreértelmezéseket elkerülendő ne legyen megengedett a hamvak szétszórása a levegőben, a földön vagy vízben vagy más módon, illetve a hamvak megőrzése emléktárgyakban, ékszerekben vagy más tárgyakban, tekintettel arra,

hogy e módok esetében a hamvasztást nem indokolják higiéniai, gazdasági vagy társadalmi okok.

8.

Amennyiben az elhunyt a keresztény hittel ellenkező okokból kifejezetten kérte teste elhamvasztását és hamvainak szétszórását a természetben, jog szerint meg kell tagadni a temetési szertartást. [16]

Ferenc pápa az alulírott bíboros prefektusnak a 2016. március 18-án adott audienciáján jóváhagyta a jelen instrukciót, amelyet a Hittani Kongregáció 2016. március 2-i rendes ülésén határozott el, és egyben elrendelte annak közzétételét.

Róma, a Hittani Kongregáció székhelyén, 2016. augusztus 15-én,
Szűz Mária Mennybevételének ünnepén

+ Luis F. Ladaria, S.I.

címzetes thibicai érsek, titkár

Sokan a temetési szertartás intézését a temetési vállalatra bízzák, de ajánlott és a tiszteletadás nemes jele a helyi lelkipászorral, azaz velem való egyszeri személyes találkozás, megbeszélés.

Bíró Sándor s.k.

nyárasdi plébánia kormányzója